

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-3156/19-A

Název	Střední škola a vyšší odborná škola umělecká a řemeslná
Sídlo	Nový Zlíchov 1063/1, 150 00 Praha 5
E-mail	jana.porvichova@ssuar.cz
IČ	14891263
Identifikátor	600005640
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Jana Porvichová, Ph.D.
Zřizovatel	Hlavní město Praha
Místo inspekční činnosti	Nový Zlíchov 1063/1, 150 00 Praha 5 Kovářská 1417/3, 190 00 Praha 9 Na Výsluní 6/150, 100 00 Praha 10 Pod Táborem 55/3, Praha 9
Termín inspekční činnosti	19. 11. 2019 – 22. 11. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou a vyšší odbornou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním,

základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právníká osoba Střední škola a vyšší odborná škola umělecká a řemeslná (dále „škola“ nebo „instituce“) vykonává činnost vyšší odborné školy, střední školy a školní jídelny-výdejny. V rámci pražského regionu se jedná o středně velkou multioborovou instituci poskytující vzdělávání ve dřevozpracujících uměleckých, nábytkářských a souvisejících oborech, zakončených závěrečnou zkouškou, maturitní zkouškou, nebo absolutoriem, v denní nebo dálkové formě vzdělávání, popř. v nástavbovém studiu. Specializuje se také na profesní celoživotní vzdělávání. Ve školním roce 2018/19 byla zahájena výuka ve vyšší odborné škole podle akreditovaného vzdělávacího programu Konzervace, opravy a restaurování předmětů ze dřeva.

Výuka všeobecně vzdělávacích a teoretických odborných předmětů je realizována v objektech v ulicích Pod Táborem a Na Výsluní, praktická výuka v sídle školy a v ulici Kovářská. Vyšší odborná škola sídlí v Praze 9 Hrdlořezích, kde probíhá jak teoretická, tak i praktická výuka.

Ve střední škole se k 30. 9. 2019 vzdělávalo v 19 třídách 439 žáků v denní formě vzdělávání a 57 žáků ve 4 třídách v dálkové formě vzdělávání, ve vyšší odborné škole 31. 10. 2019 inspekční činnosti vzdělávalo 10 studentů v prvním ročníku.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) využívá při řízení instituce své dlouholeté manažerské a pedagogické zkušenosti. Koncepce rozvoje školy vychází z jasně formulovaných priorit, reflektuje situaci na trhu práce a společenskou poptávku, současně podporuje udržení řemeslné tradice školy. Stanovené cíle se daří postupně naplňovat, zejména ve středním vzdělávání, dokladem jsou např. zlepšující se materiální podmínky, nebo prohloubení spolupráce se sociálními partnery. Dalším z uskutečněných koncepčních záměrů je rozšíření vzdělávací nabídky o obor vyššího odborného vzdělávání. Vlastní realizace vzdělávání ve vyšší odborné škole je však problematičtá a vykazuje nedostatky.

Dlouhodobě rozvíjené partnerské vztahy účelně přispívají k naplňování koncepčních záměrů. Škola prioritně spolupracuje se subjekty, na jejichž pracovištích vykonávají žáci odborný výcvik. Kooperace se sociálními partnery přispívá k úzkému propojení teoretické složky vzdělávání s praktickou, usnadňuje implementovat do vzdělávacích programů nové trendy v rámci vyučovaných oborů a napomáhá úspěšným absolventům nalézt uplatnění na trhu práce. Mobilita žáků je účinně podporována spoluprací se zahraničními partnerskými školami v Dánsku a ve Francii. Realizovaný koncept polytechnických hnízd umožňuje škole získávat potenciální uchazeče o nabízené obory vzdělání. Rovněž zřizovatel se podílí na prezentaci školy na veřejnosti. V rámci partnerských vztahů realizuje kurzy a vzdělávací programy pro Akademii seniorů. Grant „Open Ateliér“ zapojuje žáky a studenty do projektů, které posilují mezigenerační vztahy. Spolupráce s rodiči žáků a školskou radou probíhá na standardní úrovni.

Nastavená organizační struktura odpovídá velikosti a typu školy. Realizace vzdělávání na několika místech a koexistence dvou druhů škol klade zvýšené nároky na řízení instituce. Ředitelka vytvořila víceúrovňový model řízení, v jehož rámci delegovala část řídicích pravomocí a povinností na své zástupce pro střední školu a vyšší odbornou školu, vedoucí

oborů a předmětových komisí. Systém kontroly kvality průběhu vzdělávání však není nastaven optimálně, nižší míra hospitační činnosti neposkytuje pedagogům dostatečnou objektivní zpětnou vazbu o kvalitě jejich práce, což se projevilo v menší didaktické propracovanosti sledovaných vyučovacích hodin. Absence důsledné kontroly a monitorování pedagogických procesů se projevila zejména ve vyšší odborné škole, kde chybí reakce na aktuální problémy a přijímání účinných opatření.

Personální zabezpečení výuky se od poslední inspekce zlepšilo, vzdělávání ve škole zajišťuje stabilizovaný, převážně kvalifikovaný sbor pedagogických pracovníků (10 učitelů ve vyšší odborné škole a 59 učitelů ve střední škole). Odborníci z praxe (restaurátoři, soudní znalec, výkonný umělec) zajišťují sepětí teoretické složky vzdělávání s praktickou a umožňují zavádění nových poznatků a trendů z praxe do výuky.

Profesní rozvoj učitelů cíleně podporuje spolupráce se sociálními partnery formou odborných stáží v tuzemských i zahraničních firmách a zapojení školy do různých projektů a programů, např. vzdělávacího projektu pro učitele a žáky – „JA Czech“, zaměřený na činnostní učení.

Vedení školy průběžně zlepšuje stav materiálně technického zázemí a zajišťuje předpoklady pro realizaci vzdělávacích programů. Materiální podmínky se od poslední inspekční činnosti v roce 2014 zlepšily. Budovy školy procházejí průběžnou obnovou. Pro teoretickou výuku škola zřídila čtyři nové učebny, postupně je na všech místech poskytovaného vzdělávání modernizováno zázemí pro učitele, učebny jsou vybavovány moderní komunikační technikou. Učební pomůcky jsou plně využívány ve výuce všeobecně vzdělávacích i odborných předmětů, avšak využití didaktické techniky bylo jen minimální. Pro rozvoj odborných kompetencí je přínosné, že jsou do výuky zařazovány modely a pomůcky vytvořené žáky. V rámci praktického vyučování se žáci rovněž podílejí na obnově didaktických pomůcek. V kvalitě poskytovaného vzdělávání se pozitivně odráží vícezdrojové financování. Příjmy z hospodářské činnosti jsou účelně využívány pro zlepšení provozních podmínek školy a přednostně jsou investovány do vybavení školy moderními technologiemi.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V odborném vzdělávání je cíleně propojována teoretická výuka s praktickým využitím znalostí a dovedností. Erudice vyučujících a u řady z nich i zaujetí pro příslušný předmět významně přispívají k rozvoji odborných kompetencí žáků. Sledované vyučovací hodiny byly věcně správné, vesměs pečlivě připravené, vnitřně strukturované s pevně stanovenou strukturou i řádem. Promyšlená návaznost jednotlivých činností zajišťovala patřičnou dynamiku výuky, střídaly se teoretické i praktické dovednosti. Žáci byli vedeni k samostatnosti i k práci ve skupině, převažoval proaktivní přístup a pedagogové používali vhodnou stimulaci ke splnění zadaných úkolů. Efektivní práce s chybou je využívána jako nástroj nápravy. Učitelé vytvářeli žákům prostor pro sebehodnocení i vrstevnické hodnocení, jež jim umožňovalo zhodnotit míru dosaženého učebního pokroku. Učitelé vhodně poskytovali žákům individuální dopomoc, čímž eliminovali možnost jejich selhání. Často uplatňovali formativní hodnocení, pochvalu za dílčí úspěch, čímž žáky vhodně motivovali a umožňovali jim zažít úspěch. Žáci byli vedeni k používání správné terminologie, logickému uvažování a v případě praktických činností také k chápání a dodržování zásad daných technologických postupů. Ve všech sledovaných oborech byli rovněž seznamováni jak s tradičními postupy, materiály a technickým vybavením, tak moderními technologiemi. Žáci se učí CNC programování a mají možnost pracovat na CNC obráběcích stroji, což je přínosné pro jejich uplatnění na trhu práce. Z přímého pozorování

bylo patrné, že si žáci při získávání odborných dovedností systematicky osvojují technologické postupy nezbytné pro budoucí praxi, upevňují důležité pracovní návyky, získávají smysl pro kvalitu, přesnost a zodpovědnost. Hygienické předpisy a pravidla bezpečnosti práce byla při vykonávaných odborných činnostech dodržována.

Společným znakem hospitovaných teoretických a všeobecně vzdělávacích předmětů byla pevná struktura vyučovací hodiny s důrazem na výkladovou část, případně na procvičování a upevňování znalostí a vědomostí žáků. Převládala frontální forma výuky doplněná samostatnou prací žáků, případně řízeným rozhovorem. V teoretických odborných předmětech vyučující efektivně propojovali teoretické znalosti s praktickými, využívali mezipředmětové vazby a aktivizovali žáky cílenými dotazy s využitím vlastních praktických zkušeností. Předávání hotových poznatků v kombinaci s méně pestrými metodami a formami výuky vedlo k nerovnoměrnému zapojení žáků do výuky a k jejich menší spoluúčasti na vzdělávání. Sdělovaná fakta byla sice odborně správná, pozornost však byla soustředěna zejména na výčet informací a žáci tak neměli dostatečný prostor pro kritické myšlení, logické uvažování, aplikaci dříve nabytých vědomostí a získaných zkušeností. Společným znakem hospitovaných hodin byla scházející diferenciací výuky vzhledem k individuálním vzdělávacím potřebám žáků. V části hospitovaných hodin vyučující rovněž v menší míře vytvářeli prostor pro souvislejší ústní vyjadřování žáků a jejich zapojení do evaluačních aktivit, jako je např. vzájemné hodnocení podle daných kritérií, shrnutí probraného učiva v závěru vyučovací hodiny. Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve sledované výuce vycházela především z osobního přístupu jednotlivých učitelů. Společným znakem všech navštívených hodin byla příjemná pracovní atmosféra.

Ve vyšší odborné škole je vzdělávání koncipováno v rámci modulů. Výuka vykazovala ve většině sledovaných hodin rysy terciárního vzdělávání, ve kterém je posílena role učitele. Míra aktivního zapojení studentů v hodinách se odvíjela od typu vyučovaného modulu (přednáška, cvičení). Obsahově náročná odborná témata byla v části sledovaných hodin vhodně podávána v logických souvislostech s využitím názorných pomůcek, např. přednáška z Dějin uměleckořemeslné tvorby, nebo s příkladným propojením teoretických poznatků s praktickými dovednostmi studentů, např. předmět Památková péče. V části sledovaných modulů byly některé zvolené metody i formy práce méně efektivní, odpovídaly svým obsahem spíše středoškolskému vzdělávání. V některých vyučovacích hodinách se vyučující soustředili na předávání hotových poznatků, což se projevovalo nízkou motivací studentů, a tím i jejich nerovnoměrným zapojením do výuky. Ve většině sledovaných hodin chyběla závěrečná reflexe a sebereflexe studentů, učitelé rovněž v menší míře podporovali rozvoj jejich komunikativních dovedností.

Odborné zaměření žáků a studentů vhodně podporují pravidelně zařazované vzdělávací aktivity a projekty, např. „Řemeslo žije II.“ a „Řemeslo žije III.“ a „Skanzen – obnova památek.“

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání odrážejí specifické podmínky školy (obory s výučním listem, zakončené maturitní zkouškou) i různé studijní předpoklady žáků. Ke studiu jsou přijímáni žáci na základě jednotné přijímací zkoušky a talentové zkoušky v oborech s uměleckým zaměřením.

Ke zjišťování dosažené úrovně vědomostí a znalostí žáků škola používá běžné interní nástroje. Individuální, skupinové i celkové výsledky vzdělávání jsou vyhodnocovány v rámci jednání pedagogické rady a předmětových komisí. Objektivní zpětnou vazbu

o osvojených vědomostech a dovednostech žáků představuje maturitní zkouška. Ve sledovaném období tří školních let dosahovali žáci velmi dobrých výsledků v profilové části maturitní zkoušky ve všech oborech vzdělávání, což koresponduje se zjištěními inspekčního týmu z průběhu odborného vzdělávání, a vykazovali vysokou míru čisté úspěšnosti v dané skupině oborů vzdělání za ČR. Hrubá neúspěšnost (podíl žáků neúspěšných u maturitní zkoušky nebo zkoušku nekonajících z celkového počtu přihlášených žáků) je však výrazně vyšší. U závěrečných zkoušek jsou žáci většinou úspěšní, neprospívají pouze jednotlivci.

Škola má vytvořený systém podpory žáků denního studia ohrožených školní neúspěšností. Výskyt vzdělávacích problémů, např. vyšší absence, výkyvy v klasifikaci v jednotlivých předmětech, je neprodleně řešen třídními učiteli ve spolupráci s výchovnou poradkyní, učiteli odborného výcviku a zákonnými zástupci tak, aby byla co nejdříve identifikována příčina neúspěšnosti a mohla být zahájena včasná intervence. Skladba oborů umožňuje vzájemnou prostupnost a zvyšuje žákům možnost úspěšného ukončení vzdělávání. Výchovná poradkyně poskytuje žákům aktivní pomoc při hledání jiného, méně náročného oboru vzdělání.

Ve vyšší odborné škole nejsou dostatečně analyzovány výsledky vzdělávání studentů, chybí zhodnocení minulého školního roku včetně přijetí opatření k předčasným odchodům studentů ze studia. Počty studentů předčasně ukončujících vzdělávání jsou vysoké. Ve školním roce 2018/2019 žádný student neukončil úspěšně první ročník. Rovněž ve školním roce 2019/2020 pokračuje trend předčasného ukončování studia. Odchody studentů jsou vesměs zapříčiněny časovou náročností studia i vysokými studijními nároky. Škola však neposkytuje studentů dostatečnou podporu, která by účinně zabránila jejich předčasným odchodům ze studia.

Systém výchovného poradenství i prevence sociálně patologických jevů zohledňuje specifika skladby třídních kolektivů. Poradenské služby ve škole zajišťuje výchovná poradkyně, metodička prevence, speciální pedagog a školní psycholog. Výchovná poradkyně dlouhodobě pracuje se žáky s nižší studijní morálkou, problematickou docházkou i se žáky z méně podnětného prostředí. Školní psycholog poskytuje psychologické poradenství žákům i jejich zákonným zástupcům, pracuje i s třídními kolektivy a v případě potřeby poskytuje krizovou intervenci. Adaptační proces prvních ročníků střední školy je zaměřen především na vytvoření kladných vztahů v nově vznikajících kolektivech. Systém práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami však není dostatečně funkční. Účinnost podpůrných opatření není vždy důsledně ověřována. Chybí jednotný postup při respektování vzdělávacích potřeb žáků, což se projevilo ve výuce nedostatečnou diferenciací zadávaných úkolů. Poradenské pracoviště svoji činnost každoročně analyzuje mj. i dotazníkovým šetřením mezi žáky a na základě zjištění aplikuje konkrétní postupy.

K prevenci sociálně patologických jevů napomáhá otevřený přístup pedagogů k žákům, nabídka různých alternativ trávení volného času (např. kulturní a sportovní akce). Udělená kázeňská opatření velmi často souvisí se zvýšenou absencí žáků, což se promítá i do jejich předčasných odchodů ze vzdělávání. Škola motivuje své žáky k dobrým výsledkům ve vzdělávání prostřednictvím stipendijního řádu.

Závěry

Vývoj školy

Od poslední inspekční činnosti se zlepšily materiální a personální podmínky. Rozšířila se nabídka vzdělávacích oborů o vyšší odbornou školu.

Silné stránky

- spolupráce se sociálními partnery podporuje rozvoj odborných kompetencí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- nižší míra kontroly kvality vzdělávání ze strany ředitelky školy,
- méně efektivní metody a formy výuky v části sledovaných hodin,
- nedostatečná podpora studentů, která by zabránila předčasným odchodům ze studia,
- méně funkční systém práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- ve větší míře využívat aktivizační metody a formy práce,
- vykonávat pravidelnou kontrolu úrovně výchovně vzdělávacího procesu, poskytovat pedagogům kvalitní zpětnou vazbu o úrovni jejich pedagogické práce,
- zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků na metody a formy výuky na VOŠ,
- zefektivnit hospitační činnost ředitelky školy a přijímat příslušná opatření ke zkvalitnění výuky,
- zabezpečit účinnou podporu studentů, která sníží jejich předčasné odchody ze studia.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Jmenovací dekret ředitelky školy a zřizovací listina školy
2. Akreditovaný vzdělávací program oboru vzdělání 82-42-N/.. Konzervátorství a restaurátorství, forma denní, kombinovaná čj. MSMT-18200/2017; název vzdělávacího programu Konzervace, opravy a restaurování předmětů ze dřeva
3. Výroční zpráva za školní rok 2018/2019
4. Vybraný vzorek třídních knih vedených ve školním roce ve školním roce 2019/2020 k termínu inspekční činnosti
5. Rozvrh vyučovacích hodin platný ve školním roce 2019/2020 k termínu inspekční činnosti
6. Výběr z evidence žáků a studentů (školní matrika) vedená k termínu inspekce
7. Školní řád – platný od 1. 9. 2018
8. Školní vzdělávací programy jednotlivých vyučovaných oborů platné k termínu inspekční činnosti
9. Koncepce rozvoje školy, platná od června 2018
10. Záznamy z pedagogických rad 2017/2018, 2018/2019, Report – výsledky MZ, statistiky MZ – Bakaláři školy
11. Personální dokumentace vybraných pedagogických pracovníků vedená k termínu inspekční činnosti
12. Vzorek dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedený k termínu inspekční činnosti.
13. Portfolio výchovné poradkyně a metodika prevence vedené k termínu inspekční činnosti
14. Finanční vypořádání dotací MŠMT v roce 2018/19
15. Kniha úrazů vedená k termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Tomáš Šimek, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Tomáš Šimek v. r.

Ing. Zuzana Bejrová, školní inspektorka

Ing. Zuzana Bejrová v. r.

Mgr. Ivana Kučerová, školní inspektorka

Mgr. Ivana Kučerová v. r.

Mgr. Hana Vejrážková, školní inspektorka

Mgr. Hana Vejrážková v. r.

Ing. Zdeňka Brücknerová, kontrolní pracovnice

Ing. Zdeňka Brücknerová v. r.

Ing. Marta Dykovská, kontrolní pracovnice

Ing. Marta Dykovská v. r.

V Praze 19. 12. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ing. Jana Porvichová, Ph.D., ředitelka školy

Ing. Jana Porvichová, Ph.D., v.r.

V Praze 10. 1. 2020